

Bijlage I - Financieel Meerjaren Perspectief 2021-2024

De financiële startpositie is gebaseerd op de in november 2019 door u vastgestelde begroting 2020-2023, aangevuld met opgaven die onvermijdelijk zijn vanwege landelijke en lokale ontwikkelingen. De vastgestelde begroting 2020-2023 kent batige saldi in alle jaarschijven. Deze variëren van € 0,65 miljoen in 2021 tot € 0,33 miljoen vanaf 2024. Zoals gebruikelijk wordt het financieel meerjarenperspectief voor de jaren 2021-2024 geactualiseerd om op deze wijze de budgettaire ruimte voor de begroting 2021-2024 te kunnen bepalen. Belangrijke onderdelen daarin zijn de structurele doorwerking van de Jaarrekening 2019, de actualisatie van de raming voor het Gemeentefonds op basis van de meicirculaire en de zogenaamde onontkoombare ontwikkelingen.

Dit leidt tot het volgende financieel meerjarenperspectief, dat als uitgangspunt is opgesteld voorafgaand aan het opstellen van de Perspectiefbrief.

Financieel Meerjarenperspectief 2021-2024 (bedragen x € 1.000)

	2021	2022	2023	2024
Huidig saldo	651	857	330	330
1. Actualiseren MJB				
- Structurele effecten ProRap 2019	-202	-151	-151	-151
- Areaaluitbreiding 2019	-300	-300	-300	-300
- Incidenteel 2024				640
Subtotaal	-502	-451	-451	189
2. Structurele effecten Jaarrekening 2019	-950	-950	-950	-950
3. Dividend en garanties				
- Dividend aanpassing Evides	-150	-150	-150	-150
- Garantstellingsprovisie HVC	30	30	30	30
Subtotaal	-120	-120	-120	-120
4. Ontwikkelingen gemeentefonds				
- September- en decembercirculaire	1.600	1.900	1.600	2.500
- aantallen woningen e.d.	300	300	300	300
- Meicirculaire	600	1.362	71	-1.050
- Effect herijking gemeentefonds		-500	-1.000	-1.500
Subtotaal	2.500	3.062	971	250
5. Reserves en kapitaallasten				
- Reserves	PM	PM	PM	PM
- Effect Investerings op kapitaallasten	815			
Subtotaal	815	0	0	0
6. Onontkoombare posten (exogeen)				
- Algemene posten	-1.419	-859	-859	-859
- Dekking afvalstoffenheffing	1.516	1.446	1.446	1.446
Subtotaal	97	587	587	587
Totaal financieel meerjarenperspectief 2021-2024	2.491	2.985	367	286

- Het actualiseren van de meerjarenbegroting betreft het verwerken van de structurele effecten uit de ProRap 2019, het verwerken van de jaarlijkse areaaluitbreiding (uitbreiding openbaar gebied, aantallen woningen e.d. en het toevoegen van de incidentele budgetten voor de nieuwe jaarschijf 2024.
- De verwerking van de structurele effecten uit de Jaarrekening 2019 betreft een structureel nadeel van € 0,95 miljoen op afvalinzameling en -verwerking; de structurele effecten voor het sociaal domein zijn hierin niet meegenomen, maar zijn separaat meegenomen in het budgettair kader sociaal domein.
- Er worden aanpassingen verwacht van het dividend bij Juva en Evides. Bij Evides komt dit door een maximaal te hanteren vermogenskostenvoet, bij Juva is de dividenduitkering op het huidige niveau gegarandeerd tot en met 2022 en bestaat de kans dat deze daarna lager uit zal vallen. Hiermee is nu nog geen rekening gehouden in het budgettair beeld. De verwachte provisie voor garantstellingen bij HVC wordt licht verhoogd in verband met hogere uitstaande garanties.
- De verwerking van de september- en decembercirculaire 2019 levert een redelijk voordeel op. De meicirculaire is positiever dan verwacht, mede door de afrekening over het jaar 2019. Echter, de verwachte structurele effecten van de herverdeling van het gemeentefonds doen de effecten van de genoemde circulaire grotendeels teniet. Het is overigens nog onduidelijk wat het effect van de herverdeling is op het budget voor het sociaal domein. Indien dit positief uitpakt dan zal het gebruikt worden om de transformatie binnen het sociaal domein soepeler te laten verlopen.
- De actualisatie van de reserves bij de jaarrekening leidt tot aangepaste bestedingsplannen en een wijziging van de reservepositie. Dit leidt tot een rente-effect, omdat de reserves een financieringsfunctie kennen (bespaarde rente). Dit effect moet nog worden berekend en staat daarom nog op PM.
- Er treden rentevoordelen op als gevolg van de vertraging in de uitvoering van de investeringen dat vergroot wordt door de lage rentestand. Dit effect heeft voor 2020 en 2021 een positief effect op het begrotingssaldo. Voor de jaren na 2021 vertaalt het rentevoordeel zich in een (gedeeltelijke) invulling van de stelpost sturen op kapitaallasten.
- De algemene posten bij de onontkoombare posten exogeen betreffen met name structurele posten uit de 1e actualisatie 2020. Het gaat dan om lagere inkomsten WABO leges, kosten Generatiepact, inrichting e-depot Historisch archief, de Basisregistratie Personen (BRP) en een bijdrage in de kosten voor de nationale ombudsman. Vanaf 2021 komen daar de kosten voor de digitale toegankelijkheid voor commissievergaderingen bij. Er zijn ook enkele voordelen: in 2021 en 2022 wordt het overdragen van het belang in HVC Geothermie een ontwikkelvergoeding ontvangen van HVC en in 2021 ramen wij per saldo een opbrengst van de verkoop van het voormalige gemeentehuis in 's-Gravenzande. Voor een aantal posten worden ook onontkoombare bijstellingen voorzien van ruim € 2,0 miljoen structureel. Het betreft hier de bijdrage VNG, schuldhulpverlening, indexering bij contracten zorg, bij leerlingenvervoer en bij openbare ruimte, indexeringen subsidies en bijdragen, dekkingstekort inzameling oud papier en karton en de premies brand- en overige verzekeringen.
- Wij verwachten een toename van de kosten voor afvalinzameling. Overeenkomstig het uitgangspunt van kostendekkendheid, zal dit naar verwachting leiden tot een structurele verhoging van de afvalstoffenheffing. Na de zomer zullen wij u hierover nader informeren.

Het zo resterende saldo van het Financieel meerjarenperspectief is ingezet om de voorstellen uit de Perspectiefbrief te kunnen financieren.

Bijlage II - Beleidsvoornemens

Het college wil de crisis te lijf gaan met een investeringen voor de korte (al startend in 2020), middellange (vanaf 2021) en lange termijn: hulp bieden waar nu nodig, knelpunten aanpakken, effectieve en efficiënte uitvoering en investeren in versterking. Vanuit die aanpak heeft het college deze Perspectiefbrief opgesteld. Deze aanpak sluit aan op suggesties gedaan vanuit de raad welke wij hiermee omarmen.

Investeringen op de korte termijn

Steunfonds corona

Het college wil een steunfonds creëren en inzetten om de kosten die gerelateerd zijn aan de coronacrisis te kunnen financieren. Kosten waarvoor de gemeente geen compensatie vanuit het Rijk krijgt. Dit betreft vooral steunmaatregelen aan Westlandse ondernemingen, stichtingen en verenigingen. U kunt bij directe steunmaatregelen denken aan verzoeken van huurders, instellingen, verenigingen en ondernemingen om coulance, kwijtschelding, uitstel van betaling en dergelijke, maar ook verzoeken voor ondersteuning voor een onderneming die anders de coronacrisis niet zal overleven. Zo is de gemeente al akkoord gegaan met het kwijtschelden van de tweede kwartaal huurverplichtingen van verenigingen die hun accommodaties huren van de gemeente. De mogelijkheid voor verlenging wordt onderzocht. Er worden ook steunmaatregelen voorbereid voor bijvoorbeeld culturele instellingen. Conform de financiële leidraad coronacrisis is deze steun aanvullend aan het landelijke pakket aan maatregelen en proportioneel. Daarbij wordt rekening gehouden met landelijke afspraken met het Rijk en de VNG voor bepaalde sectoren.

Het college verwacht voor 2020 een bedrag van zo'n € 3,5 miljoen nodig te hebben voor de financiering van lokale steunmaatregelen. In de 1e actualisatie hebben we hiervoor al een eerste tranche van € 1,5 miljoen meegenomen; het bedrag van de verwachte netto kosten tot 1 september. Voor het resterende bedrag (€ 2 miljoen) stellen we voor middelen beschikbaar te stellen vanuit het steunfonds corona.

Naast verzoeken om directe steunmaatregelen verwachten wij dat de inkomsten uit gemeentelijke heffingen en leges lager zijn dan verwacht door de coronacrisis. Het college stelt daarom ook voor € 2,5 miljoen in het steunfonds beschikbaar te houden voor de dekking van deze gederfde inkomsten.

In totaal is er dus € 6 miljoen nodig voor de voeding van dit steunfonds corona. In het najaar zal het college een nieuwe inschatting maken en eventueel met een geactualiseerd voorstel komen voor de voeding van dit fonds.

Naast de oprichting van het steunfonds, wil het college ook lastenverlichtende maatregelen treffen. Vorig jaar heeft u ingestemd met het invoeren van de reclamebelasting met ingang van 2021. Gezien de huidige recessie en de noodzaak te investeren in plaats van een verhoging van de lasten door te voeren, stellen we voor de invoering hiervan met twee jaar door te schuiven naar 2023.

In stand houden van voorzieningen

Voor het zwembad de Hoge Bomen stellen wij voor een bedrag beschikbaar te stellen om de noodzakelijke investeringen te kunnen doen waardoor zwemmen daar mogelijk blijft.

Voor het zwembad De Waterman stellen wij voor een eenmalige bijdrage beschikbaar te stellen om het zwembad up-to-date te maken. Over de uitvoering hiervan willen wij ons nader verstaan met het bestuur van de stichting.

Voor het sportpark de Hoge Bomen stellen wij voor de problematiek rondom het hockeyveld op te lossen en hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

Het college vindt veiligheid in, op en langs het water van groot belang. Door middel van voorlichting, advies en de aanwezigheid op het strand levert de Monsterse reddingsbrigade een niet te onderschatten bijdrage.

De strandpost van de Monsterse reddingsbrigade heeft zijn economische levensduur bereikt. Deze semi-permanente post wordt vervangen door een vaste strandpost, omdat deze, naast inhoudelijke voordelen, gedurende de levensduur ook economische en materiële voordelen biedt.

Uit de evaluatie van het gebruik van evenemententerrein De Wollebrand is duidelijk geworden dat er nog veel moet gebeuren om het terrein optimaal te kunnen inzetten voor evenementen. Ook hieraan willen we een financiële bijdrage geven, waarbij moet worden opgemerkt dat een deel van deze kosten in rekening wordt gebracht bij organisatoren van commerciële activiteiten.

Voor mogelijke impulsen of het handhaven van bestaande (incidentele) bijdragen aan incidenteel gefinancierde voorzieningen en cultuur reserveert het college € 1,2 miljoen voor de jaren 2021 en 2022.

Samengevat wil het college voor de instandhouding van voorzieningen € 4,7 miljoen inzetten vanuit het investeringsfonds, € 0,8 miljoen vanuit de reserve Sport, € 0,6 miljoen vanuit het reguliere investeringsplan en € 0,15 miljoen vanuit de reguliere exploitatie. In totaal dus € 6,3 miljoen.

Voor een aantal voorzieningen moet op termijn een vervangingsinvesteringsbeslissing worden genomen. Gezien de verwachte sociaal-maatschappelijke gevolgen van de huidige crisis, stelt het college voor nu geen beslissingen te nemen waarmee afbreuk wordt gedaan aan het voorzieningenniveau en de sterke sociaal-maatschappelijke structuren. Wanneer meer duidelijkheid ontstaat over de lange termijneffecten van deze crisis voor de samenleving, de gemeentelijke begroting en andere ruimtelijke ontwikkelingen, kunnen nieuwe afwegingen volgen.

Investerings op de middellange termijn

Het college wil ook investeringen op de middellange termijn doen die een duidelijk rendement voor Westland opleveren. Het gaat dan om de volgende investeringen.

Economie

Westland is uniek. Met een toonaangevend en innovatief glastuinbouwcluster dat diep is verankerd in het DNA van Westland. De sector is belangrijk voor de economie van onze regio, maar ook op nationaal niveau. Dat is een van de leidende gedachten geweest bij het beschikbaar stellen van investeringsgeld uit de zogenoemde Westland Agenda I en II. Vanuit de Westland Agenda zijn in goede samenwerking impulsen gegeven aan de Westlandse (glastuinbouw)economie. Dit "Westlandse model", waarbij bedrijfsleven en overheid in een pps-achtige constructie (pps = publiek-private samenwerking) goed samenwerken, viel in positieve zin op en heeft dan ook navolging gekregen in diverse andere regio's.

Daar willen we graag een vervolg aan geven. Het college stelt daarom voor eendrachtig samen te werken met het bedrijfsleven en een substantieel bedrag van ruim € 3 miljoen beschikbaar te stellen voor impulsen in de Westlandse economie (breder dan alleen het glastuinbouwcluster), onder voorwaarde dat het bedrijfsleven een minstens even groot bedrag bijdraagt.

Voor de verdere ontwikkeling van onze economie en welvaart is het noodzakelijk dat voldoende talenten kiezen voor een carrière in de glastuinbouw. Een goede aansluiting tussen onderwijs en glastuinbouw is daarvoor essentieel en vormt daarom het speerpunt van de Lokaal Educatieve Agenda. Het college stelt hiervoor € 0,25 miljoen beschikbaar gedurende vier jaar. De inzet op de LEA is aanvullend op de economische investeringen vanuit het investeringsfonds.

Centrumplannen

Voor het versterken van de Westlandse identiteit en levendigheid in de verschillende dorpskernen van Westland wordt sinds een aantal jaren voortvarend gewerkt aan het opknappen van diverse centra. Naaldwijk en 's-Gravenzande hebben reeds een make-over gehad. Voor Wateringen, Poeldijk en Monster worden visies opgesteld of zijn deze onlangs vastgesteld. Nu is het zaak ook de uitvoering voortvarend op te pakken. Het college realiseert zich dat sommige zaken in de dorpsvisies door marktpartijen moeten worden opgepakt, waarbij de gemeente voor realisatie afhankelijk is van derden. Met een investering van € 5 miljoen in de dorpscentra kunnen belangrijke zaken voor verbetering van de fysieke leefomgeving in de centra uit de uitvoeringsagenda's worden opgepakt.

WOS

Het college ondersteunt de ambitie van de WOS richting verdere professionalisering en een nieuw verdien- en bekostigingsmodel. Daarom wil het college in 2021 en in 2022 vanuit de exploitatie € 0,14 miljoen extra bijdragen aan de professionalisering van de WOS. Vanaf 2023 staat de gemeentelijke bijdrage dan gelijk aan de wettelijke verplichting.

Voor investeringen op de middellange termijn wil het college € 6,3 miljoen inzetten vanuit het investeringsfonds en € 3,1 miljoen vanuit de exploitatiebegroting. In totaal € 9,4 miljoen.

Investerings op de lange termijn

Greenport Horti Campus

Het glastuinbouwcluster is van oudsher de belangrijkste economische pijler in Westland. Mede dankzij de glastuinbouw heeft de gemeente Westland zich in de loop der jaren kunnen ontwikkelen tot een sterke samenleving, waar het fijn wonen en werken is. Het glastuinbouwcluster ontwikkelt zich steeds meer van een pure agrarische productie- en handelseconomie naar een kenniseconomie in combinatie met een sterke verankering in agrarische handel en productie. De productie en ook de goederenstromen zijn een blijvend thema, waarbij de relevantie van kennis toeneemt. Het is noodzakelijk er die in Westland vast te houden en uit te bouwen. Dat vraagt om stimulering van kennis en innovatie. Daar is reeds een aanvang mee gemaakt met het World Horti Center, maar het college wil daar een verdere impuls aan geven. In recente overleggen met Royal FloraHolland is een gedeeld beeld ontstaan over de behoefte aan meer voortgang bij de campusontwikkeling. Royal FloraHolland heeft in deze gesprekken ook de mogelijkheid van een toekomstige ontwikkeling van het veilingterrein naar voren gebracht. Dat biedt mogelijkheden voor de Westlandse economie én samenleving. Er ontstaat ruimte in dit gebied om de positie van Westland als internationaal koploper in de glastuinbouw te versterken en te laten zien hoe Westland kan bijdragen aan het voeden en vergroenen van de wereld. Ook biedt deze ontwikkeling mogelijkheden voor het aanleggen van Hoogwaardige Openbaar Vervoersverbindingen (zoals een lightrailverbinding), woningbouw voor doelgroepen en het versterken van de bestaande groenstructuren. Bovendien ontstaan er – met het oog op de toekomst – ook kansen voor de realisatie van andere hoogwaardige voorzieningen (bijvoorbeeld sport- en cultuurfaciliteiten). Een dergelijke ontwikkeling willen wij nader onderzoeken. Het college wil hiervoor en voor de eventuele eerste vervolgstappen € 1 miljoen vanuit het investeringsfonds beschikbaar stellen.

Mobiliteit

Een goede bereikbaarheid is essentieel voor het functioneren van het economisch zo belangrijke glastuinbouwcluster. Dat geldt voor het wegverkeer, maar in toenemende mate ook voor OV- en fietsverbindingen. Het college haakt aan bij initiatieven die er zijn. Concreet gaat het om:

- Mogelijkheid A4 brug Zwethzone te koppelen aan aanleg Metropolaan Fietspad Naaldwijk-Rijswijk
- Bijdrage reconstructie kruispunt Poeldijkseweg in samenhang met Lozerlaan/Erasmusweg
- Bijdrage kruispunt Coldenhovelaan/Hondenbot .
- Bijdrage aan de Erasmusvaart, waardoor meer water kan worden gebufferd en de waterkwaliteit en ecologie worden verbeterd. Deze vaart biedt daarnaast mogelijkheden voor recreatievaart.

Voor het verbeteren van de mobiliteit willen we € 4,25 miljoen reserveren, voor € 2,75 miljoen te financieren uit het mobiliteitsfonds.

Huisvesting voortgezet onderwijs

Om te kunnen voldoen aan de toekomstige vraag naar onderwijshuisvesting is een visie ontwikkeld. Om de daarvoor benodigde investeringen te kunnen doen, verhoogt het college vanaf 2023 de jaarlijkse kapitaallasten.

Sociaal domein

De kosten voor het sociaal domein, en dan met name die voor de jeugdzorg, zijn de afgelopen jaren fors gestegen. De totale structurele kosten voor het sociaal domein lopen in de gemeente Westland op van netto € 63 miljoen in 2017 tot naar verwachting ruim € 77,5 miljoen. Dat is veel hoger dan in de meerjarenbegroting is geraamd.

De gemeente Westland is hierin niet uniek. Feitelijk krijgen alle gemeenten structureel te weinig geld van het Rijk om de stijgende kosten te dekken. Deze ontwikkeling leidt bij ongewijzigd beleid tot uitholling van de rest van de begroting en daarmee tot een ons inziens onaanvaardbare bezuiniging op bijvoorbeeld voorzieningen en de openbare ruimte.

In de huidige meerjarenbegroting is voor € 70,5 miljoen dekking beschikbaar. Dit impliceert dat de gemeente, zonder nadere maatregelen, structureel € 7 miljoen dekkingstekort zou hebben.

Om het dekkingstekort van € 7 miljoen op te lossen, zet het college in op de volgende meersporenaanpak:

- 1) het uitgavenplafond in het sociaal domein afgrenzen op € 72 miljoen
- 2) de voortdurende kostenstijgingen beteugelen
- 3) een lobby naar het Rijk voor structurele compensatie.

Het college kiest er niet voor rigoures te bezuinigen, maar de kwaliteit overeind te houden in combinatie met effectieve maatregelen die onnodig gebruik van de voorzieningen kunnen voorkomen; een transformatie. Deze transformatie moet vanaf 2021 de eerste vruchten afwerpen en vanaf 2022 een structurele kostenbesparing van € 5,5 miljoen opleveren, zodat de uitgaven binnen het afgegrensde plafond van € 72 miljoen blijven.

Het college gaat ervan uit dat de lobby richting het Rijk vanaf 2024 € 1,5 miljoen oplevert.

Het is de bedoeling stapsgewijs naar het budgetplafond toe te groeien. Het college wil gedurende de overgangperiode extra incidentele middelen beschikbaar stellen om het verschil tussen het plafond en de verwachte kosten te overbruggen. Dat betekent dat wij u voorstellen voor de periode 2020 tot en met 2023 € 11,8 miljoen beschikbaar te stellen uit de reserves, waarvan € 4 miljoen uit de soliditeitsreserve. Op deze manier kunnen we op een zorgvuldige en verantwoorde wijze de kosten terugdringen en inzetten op de lobby om extra middelen te verkrijgen van het Rijk.

Overzicht ontwikkeling sociaal domein

	2020	2021	2022	2023	2024
Verwachte ontwikkeling kosten zonder maatregelen	77.071.830	77.137.923	77.384.255	77.435.755	77.435.755
Kostenbesparing transformatie	0	-3.105.000	-5.451.000	-5.497.000	-5.497.000
Uitgavenplafond	77.071.830	74.032.923	71.933.255	71.938.755	71.938.755
Huidige meerjarenbegroting 2020-2023	71.771.830	70.532.923	70.433.255	70.438.755	70.438.755
Verschil (nog op te lossen)	-5.300.000	-3.500.000	-1.500.000	-1.500.000	-1.500.000
Incidentele dekking reserve	5.300.000	3.500.000	1.500.000	1.500.000	
Verwachte compensatie rijk					1.500.000

Financiering

Vanuit het Financieel Meerjarenperspectief resulteert na de verwerking van de meicirculaire een structureel licht positief kader van zo'n € 0,3 miljoen, met incidenteel extra middelen in 2021 en 2022 van € 3,0 miljoen, respectievelijk € 2,5 miljoen. Aangevuld met de onttrekking uit de reserve financiële soliditeit van € 25 miljoen zijn dit de middelen die worden ingezet.

Daarnaast is het initiatiefvoorstel vanuit de raad voor een extra subsidie aan sportverenigingen verwerkt en wordt voorgesteld dit ook toe te passen op andere verenigingen, zoals scouting.

We houden daarmee nog ruimte over om in de jaren 2021 tot en met 2023 een extra bedrag aan de Algemene reserve te doteren van € 1 miljoen. Aan de andere kant zullen we nog met een dekkingsvoorstel komen om de latere invoering van reclamebelasting te dekken vanuit een reserve. De geplande actualisatie van de nota reserves en voorzieningen wordt aangegrepen om te bezien of daar mogelijkheden liggen.

Voor de continuering van de pilot inzet particuliere veiligheidsdiensten hebben we structureel € 0,11 miljoen opgenomen en voor twee extra bevolkingscontroleurs bij Burgerzaken € 0,132 miljoen.

Van de inwoners van Westland vragen we in deze ook een bijdrage. Deze bijdrage bestaat uit een hogere bijdrage voor begraven en een verhoging van de afvalstoffenheffing in verband met de structureel hogere lasten voor afvalinzameling en –verwerking. Hier staat tegenover dat we streven naar meer afvalscheiding en minder verbranding van restafval, wat een duidelijke milieuwinst oplevert. De definitieve bedragen en verhogingen worden meegenomen in de begroting 2021-2024. Tot slot hebben we voorstellen opgenomen voor een verhoging van de baten gemoeid met commerciële evenementen en de exploitatie van het strand. Dit ter dekking van de eerder toegelichte voorstellen op dit terrein.

In onderstaande tabel staat het financiële overzicht van de voorgaande voorstellen.

Tabel: in Perspectiefbrief meegenomen voorstellen

Omschrijving	Kort/ middellang / lang/ fonds	Totaal benodigd investerings- bedrag	Exploitatie begroting				Investerings- fonds (bij investerings- kap. lasten)	Overige dekking uit reserves (bij investerings- kap. lasten)	Steunfonds corona
			2021	2022	2023	2024			
minder inkomsten leges	Fonds	€ 2.500.000							€ 2.500.000
steunmaatregelen coronacrisis	Fonds	€ 3.500.000							€ 3.500.000
Aanpassen evenementen terrein	Kort		€ -150.000						
Verhoging baten commerciële evenementen	Kort			€ 15.000	€ 45.000	€ 65.000			
Reddingsbrigade strandpost Monster	Kort	€ 600.000	€ -70.800	€ -69.720	€ -68.640	€ -67.560			
Verhoging baten strand	Kort			€ 50.000	€ 100.000	€ 150.000			
Sport, zwembad De Hoge Bomen (machines e.d.)	Kort	€ 1.700.000					€ 1.700.000		
Uitstellen invoering reclamebelasting	Kort		€ -750.000	€ -750.000					
Dekking reclamelasting uit reserve	Kort		€ 750.000	€ 750.000					
Sport: Modernisering de Waterman	Kort	€ 2.600.000					€ 1.800.000	€ 800.000	
Sport: Dekking modernisering de Waterman	Kort	€ -800.000						€ -800.000	
Cultuur	Kort		€ -600.000	€ -600.000					
Economische opgaven Westland agenda	Middellang	€ 1.260.000	€ -900.000	€ -900.000			€ 1.260.000		
Uitvoeringsfonds centrumplannen	Middellang	€ 5.000.000					€ 5.000.000		
WOS	Middellang		€ -140.000	€ -140.000	€ 140.000	€ 140.000			
Lokale educatieve agenda (LEA)	Middellang		€ -250.000	€ -250.000	€ -250.000	€ -250.000			
Verkenning GHC	Lang	€ 1.000.000					€ 1.000.000		
Verkenningen ruimtelijke ordening- stedenbouwkundig	Lang	€ 350.000					€ 350.000		
Strategische aankoop woning	Lang	€ 850.000					€ 200.000		
Erasmusverbinding, no regret maatregel	Lang	€ 1.500.000					€ 1.500.000		
Amendement Islamitische school	Lang	€ 150.000	€ -300.000				€ 150.000		
IHPVO	Lang				€ -200.000	€ -570.000			
Verkeer en vervoer	Lang	€ 2.750.000						€ 2.750.000	
Verkeer en vervoer: dekking mobiliteitsfonds	Lang	€ -2.750.000						€ -2.750.000	
Sport, sportpark De Hoge Bomen	Lang	€ 2.040.000					€ 2.040.000		
Nieuwbouw De Naald handhaven	Lang	PM							
Continuering pilot inzet particulier veiligheidsdiensten	Exploitatie		€ -110.000	€ -110.000	€ -110.000	€ -110.000			
uitbreiding begraafplaats De Lier	Exploitatie	€ 550.000	€ -20.900	€ -20.702	€ -20.504	€ -20.306			
Uitbreiding begraafplaats De Lier, dekking tarief	Exploitatie	€ -550.000	€ 20.900	€ 20.702	€ 20.504	€ 20.306			
Hogere bijdrage begraven	Exploitatie		€ 200.000	€ 300.000	€ 400.000	€ 500.000			
Extra subsidie sport verenigingen 3 jaar (initiatiefvoorstel)	Exploitatie		€ -130.000	€ -130.000					
Extra subsidie overig (w.o. scouting) 3 jaar	Exploitatie		€ -38.000	€ -38.000					
Versterken Algemene reserve	Exploitatie		€ -100.000	€ -650.000	€ -250.000				
Burgerszaken (2fte bevolkingscontroleur)	Exploitatie		€ -132.000	€ -132.000	€ -132.000	€ -132.000			
Dekking overige beleidsvoornemens (niet toegelicht)	Exploitatie		€ 1.143.000	€ 543.000	€ 343.000	€ 343.000			
Overige beleidsvoornemens (niet toegelicht)	Exploitatie		€ -401.000	€ -401.000	€ 99.000	€ 99.000			
Subtotaal beleidsvoornemens	Subtotaal		€ -4.071.800	€ -4.170.720	€ -771.640	€ -890.560			
Subtotaal dekking beleidsvoornemens	Subtotaal		€ 2.093.000	€ 1.658.000	€ 888.000	€ 1.058.000			
Totaal voorstellen		€ 22.250.000	€ -1.978.800	€ -2.512.720	€ 116.360	€ 167.440	€ 15.000.000	€ -	€ 6.000.000

Consequenties Perspectiefbrief

In de Perspectiefbrief doet het college voorstellen waarmee de komende jaren voldoende steun kan worden verleend aan de Westlandse gemeenschap en daarnaast kan worden geïnvesteerd in noodzakelijke voorzieningen en projecten. Voor een groot deel wordt hiervoor een beroep gedaan op de reserve financiële soliditeit, waarmee een Investeringsfonds en steunfonds worden ingesteld. Maar er wordt ook een aantal voorstellen gedaan die –, voorzien van structurele dekking – in de meerjarige exploitatie verwerkt zullen worden. Na verwerking van deze voorstellen ziet het budgettair meerjarenkader voor de begroting 2021-2024 er als volgt uit:

Budgettair kader Perspectiefbrief 2021-2024 (bedragen x € 1.000)

	eenmalige investerings	2021	2022	2023	2024
Huidig saldo FMP 2021-2024		2.491	2.985	367	286
<u>Nieuwe wensen en ontwikkelingen Perspectiefbrief</u>					
Beleidsvoornemens en ontwikkelingen na FMP					
- Beleidsvoornemens		-4.072	-4.171	-772	-891
- Rentenadeel inzet soliditeitsreserve		-450	-450	-450	-450
- Dekkingsvoorstellen beleidsvoornemens		2.093	1.658	888	1.058
- Tekort sociaal domein tov kader		-3.500	-1.500	-1.500	-1.500
- Dekking tekort sociaal domein		3.500	1.500	1.500	1.500
Subtotaal		-2.429	-2.963	-334	-283
Investing- en steunfonds					
- Investeringsvoorstellen (kap. Lasten)	13.240				
- Dekking investeringsvoorstellen (kap. Lst)	-3.550				
- Bijdragen uit Investeringsfonds	5.310				
- Voorstellen Corona steunmaatregelen	3.500				
- Dekking minder inkomsten leges	2.500				
- Meerkosten sociaal domein	4.000				
Subtotaal	25.000	0	0	0	0
Totaal meerjarenperspectief 2021-2024	25.000	62	22	33	3

De beleidsvoornemens na opstelling van het FMP zijn grotendeels toegelicht in deze bijlage. Een aantal budgettair neutrale voorstellen wordt in de begroting verder toegelicht.

Het rentenadeel van structureel € 0,45 miljoen wordt veroorzaakt door het onttrekken van € 25 miljoen aan de reserve financiële soliditeit.

De dekkingsvoorstellen 'beleidsvoornemen' betreffen aan de ene kant de dekking voor de meer structurele wensen en aan de andere kant de extra opbrengsten i.v.m. het overdragen van het belang in Trias Westland aan HVC voor drie jaren, de opbrengst van de verkoop van het voormalig gemeentekantoor in 's-Gravenzande ende verlaging van de bijdrage aan de reserve blijverslening.

Verder worden de eerder beschreven afspraken in het kader van het sociaal domein in het budgettair kader verwerkt. Om binnen de afgesproken kaders te kunnen blijven wordt een pakket aan maatregelen van ruim € 5 miljoen uitgewerkt. Het tekort ten opzichte van de bestaande meerjarenbegroting bedraagt € 1,5 miljoen. We gaan ervan uit dat we dit terugkrijgen van het Rijk. De maatregelen dienen er vooral ook voor om de netto kosten in de toekomst niet verder te laten oplopen.

Voor het investering- en steunfonds en voor de versterking van de reserve sociaal domein wordt € 25 miljoen ingezet uit de reserve financiële soliditeit. Perspectiefbrief. Hiervoor is aangegeven waaraan dit wordt besteed.

Uit het investeringsfonds van € 15 miljoen worden aan de ene kant investeringsvoorstellen gedekt waar tegenover kapitaallasten staan. Voor een deel worden deze investeringen gedekt uit andere reserves, waardoor er per saldo € 9,69 miljoen netto aan investeringen wordt uitgegeven. Aan eenmalige bijdragen wordt € 5,31 miljoen uitgegeven.

Voor de verwachte netto kosten aan steunmaatregelen corona wordt € 3,5 miljoen gereserveerd. Voor minderopbrengsten aan leges en belastingen € 2,5 mln. Er wordt € 4 miljoen toegevoegd aan de reserve sociaal domein om de transformatie mogelijk te maken.

Het budgettair kader sluit uiteindelijk meerjarig nog licht positief.